

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI
I PRAW CZŁOWIEKA
(NR 113)
z dnia 3 grudnia 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 113)

3 grudnia 2025 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Śliza (Polska2050)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie wniosków w sprawie wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druki nr 1944 i 2009).

W posiedzeniu udział wzięli: prof. dr hab. **Artur Kotowski** kierownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz **Paweł Zieliński** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Szymon Dziadula**, **Paulina Gabor** i **Daniel Kędzierski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Paweł Śliz (Polska2050)**:

Dzień dobry państwu. Przepraszam serdecznie za spóźnienie.

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Witam państwa posłów. Witam także pana profesora Artura Kotowskiego, kandydata na sędziego trybunału.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje zaopiniowanie wniosków w sprawie wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Są to druki nr 1944 i 2009.

Proszę przedstawicieli wnioskodawców o bardzo krótkie przedstawienie kandydatur. Najpierw wniosek z druku nr 1944, dotyczący pana profesora Artura Kotowskiego, przedstawiany przez pana posła Krzysztofa Szczuckiego. Bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, myślę, że biografia pana profesora Kotowskiego dość dobrze się już państwu utrwaliła, ale postaram się przedstawić ją jeszcze raz, żeby w końcu państwo się naprawdę przekonali do zagłosowania w tej sprawie lepiej niż do tej pory.

Pan Artur Kotowski jest profesorem zwyczajnym nauk prawnych, specjalistą w dziedzinie prawa publicznego i teorii prawa, kierownikiem Katedry Teorii i Filozofii Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz autorem blisko stu opracowań naukowych, w tym pięciu monografii jednoautorskich.

Profesor Artur Kotowski związany jest także z praktyką prawniczą. Jest członkiem Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego. Był członkiem Głównej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych, a do niedawna także sędzią Sądu Giełdowego przy Giełdzie Papierów Wartościowych. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie w praktyce prawniczej, w tym głęboką wiedzę o funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Urodził się 15 marca 1984 r. Pochodzi ze starej rodziny kieleckiej. W 2003 r. podjął studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie uzyskał doktorat w 2012 r. oraz habilitację w 2019 r. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 2024 r.

W Sądzie Najwyższym pan Artur Kotowski pracuje nieprzerwanie od 2009 r. W latach 2009–2016 był asystentem sędziego w Izbie Karnej, a następnie w 2017 r. starszym asystentem sędziego. Od 2017 r. jest zaś członkiem Biura Studiów i Analiz. W latach 2012–2013 był zatrudniony także w Ministerstwie Sprawiedliwości w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości.

Od 2009 r. pan Artur Kotowski jest także dydaktykiem akademickim. Był zatrudniony w szeregu podmiotów szkolnictwa wyższego. Prowadził zajęcia m.in. w Akademii Leona Koźmińskiego oraz w dawnej Akademii Obrony Narodowej. Był także zatrudniony na Wydziale Prawa

w Europejskiej Wyższej Szkole Prawa i Administracji w Warszawie, będąc prodziekanem tego wydziału w latach 2015–2018 oraz dziekanem w latach 2018–2019. Od 2018 r. związany jest z Wydziałem Prawa i Administracji UKSW. W latach 2019–2024 był profesorem uczelni, a po uzyskaniu tytułu naukowego został zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego. W latach 2020–2024 był dyrektorem Instytutu Nauk Prawnych i przewodniczącym Rady Dyscypliny Nauk Prawnych.

Pan profesor Artur Kotowski kierował kilkoma projektami naukowymi. Specjalizuje się w badaniu sądowej wykładni prawa, co dodatkowo wzmacnia jego kandydaturę do objęcia urzędu sędziego TK. Warto chociażby wspomnieć, że przed TK reprezentował pierwszego prezesa SN, więc ma doświadczenie w tym postępowaniu także i od tej strony. Uczestniczył również w kilkudziesięciu krajowych bądź międzynarodowych konferencjach naukowych.

Z uwagi na wykształcenie i wyróżniającą się wiedzę prawniczą oraz bogate doświadczenie naukowe w dziedzinie prawa rekomenduję Wysokiej Komisji poparcie kandydatury prof. dr. hab. Artura Kotowskiego na sędziego TK. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Bardzo proszę pana posła Kazimierza Smolińskiego o przedstawienie wniosku z druku nr 2009. Dotyczy on pana posła Marka Asta. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt i przyjemność po raz kolejny przedstawiać kandydaturę pana posła Marka Asta na stanowisko sędziego TK.

Pan Marek Ast ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest magistrem prawa. Następnie odbył aplikację radcowską w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Zielonej Górze. W czasie studiów angażował się w działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów, a potem w działalność opozycyjną. Był też członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”.

Pracował jako wychowawca i nauczyciel, zarówno w domu dziecka, jak i w zespole szkół zawodowych. Od 1990 r. jako radca prawny obsługiwał podmioty gospodarcze i jednostki samorządowe w województwie leszczyńskim, a następnie lubuskim. Pełnił też funkcje w samorządzie terytorialnym, będąc burmistrzem miasta i gminy Szlichtyngowa w latach 1991–2006 oraz radnym Sejmiku Województwa Lubuskiego w latach 1998–2002.

Od 2006 r. pan Marek Ast nieprzerwanie jest posłem – V, VI, VII, VIII, IX i X kadencji. W Sejmie pracował w Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, będąc jej wiceprzewodniczącym oraz przewodniczącym podkomisji do spraw nowelizacji prawa karnego. Był również przewodniczącym Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Następnie przez wiele lat zasiadał w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, w tym jako jej przewodniczący w IX kadencji Sejmu, a także w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Pełnił funkcje przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Komisji Ustawodawczej. W poprzedniej kadencji przewodniczył także Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustawy o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W bieżącej kadencji Sejmu pan poseł Marek Ast pracuje w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Ustawodawczej, której jest przewodniczącym. Ponadto w latach 2019–2023 był wybranym przez Sejm do Krajowej Rady Sądownictwa. Wielokrotnie też reprezentował Sejm, występując jako reprezentant wnioskodawców przed TK. Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Biorąc pod uwagę wykształcenie oraz praktykę radcowską, jak również bogate doświadczenie zawodowe oraz parlamentarne, uzasadnione jest przedstawienie pana posła Marka Asta jako kandydata na sędziego TK. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w dyskusji? Pan poseł Zimoch. Ktoś jeszcze?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Jedno zdanie, jeżeli mogę, to też zabiorę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Pan przewodniczący.

Posel Michał Woś (PiS):

To się dopiszę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

I pan przewodniczący.

Posel Patryk Jaskulski (KO):

Możemy się wypisać.

Posel Michał Woś (PiS):

To odpuścimy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dobrze. To pan poseł Zimoch ma dwie minutki.

Posel Tomasz Zimoch (niez.):

Bardzo dziękuję. Mam dwa pytania do kandydatów.

Do zadania pierwszego pytania sprowokował mnie dzisiaj wpis jednego z posłów Prawa i Sprawiedliwości. Nie ma tu pana Sebastiana Kalety. Czy panowie kandydaci zgadzają się z wczorajszym orzeczeniem trybunału co do tego, że jawne oświadczenia majątkowe sędziów nie będą czy nie są zgodne z konstytucją i mają być niejawne?

Drugie pytanie jest bardziej z naciskiem na posła Marka Asta, który był członkiem Krajowej Rady Sądownictwa, ale kieruję je także do pana profesora. Czy kandydaci mogliby jasno odpowiedzieć na pytanie, jakie wnioski do trybunału może kierować KRS? Czego konkretnie mogą one dotyczyć? Czy według panów wnioski, które KRS składała w TK, dotyczące orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, są zgodne z polską konstytucją? Czy po pierwsze są one według panów zasadne, a po drugie, co z takimi wnioskami TK powinien zrobić? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo.

Skoro już nie ma pytań, zamykam dyskusję. Proszę obu kandydatów o udzielenie odpowiedzi.

Kierownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie prof. dr hab. Artur Kotowski:

Panie pośle, dziękuję szczególnie za pierwsze pytanie.

Szanowni państwo, jako członek Biura Studiów i Analiz reprezentowałem pierwszego prezesa SN w postępowaniu przed TK w tej sprawie. Chyba wczoraj było ogłoszenie. Przepraszam, ale nie pamiętam, bo czas tak szybko biegnie. Jestem więc związany stanowiskiem mandanta.

Przypominam, że orzeczenie trybunału jest takie, że za niekonstytucyjne, bo sprzeczne z kilkoma wzorcami konstytucyjnym, przede wszystkim z zasadą proporcjonalności gromadzenia i przetwarzania informacji o obywatelach, a sędziowie są obywatelami... W tym zakresie wniosek pierwszego prezesa trybunał uznał za niezgodny z konstytucją. Przypominam, że oświadczenia majątkowe sędziów i asesorów sądowych po 2002 r. do mniej więcej 2017 r., jeżeli dobrze pamiętam, były właśnie objęte klauzulą niejawności. Natomiast w drugim aspekcie co do zakresu trybunał umorzył to postępowanie.

Tak jak powiedziałem, bardzo dobrze znam tę sprawę, ponieważ jako pracownik SN i członek biura reprezentowałem pierwszego prezesa. Nie mam nic więcej do dodania, dlatego że, reprezentując powagę organu i wnioskodawcę w tym postępowaniu, byłem związany stanowiskiem mojego mandanta.

A w drugiej kwestii, panie pośle, niemiecki Federalny Trybunał Konstytucyjny stoi na stanowisku... Zresztą orzecznictwo tego organu jest bardzo konsekwentne co do przyjęcia możliwości kontroli orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Niestety nie mam tutaj materiałów, żeby państwu przygotować taki wywód, ale przypominam nawet jedno z niedawnych orzeczeń. Federalny Trybunał Konstytucyjny uznał, że wszystkie orzeczenia TSUE, które dotyczą tej materii niemieckiej ustawy zasadniczej, która jest objęta tzw. pojęciem konstytucyjnego państwa prawnego, nie mogą być zmieniane w żadnym trybie określonym niemiecką ustawą zasadniczą. W ogóle nie podlegają kognicji TSUE.

Jeżeli TK w odpowiednim składzie taki wniosek przyjął do rozpoznania, to on go rozpoznawał, tak?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo, panie profesorze.

Kierownik katedry UKSW prof. dr hab. Artur Kotowski:

Taka jest moja odpowiedź w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo. Pan poseł.

Poseł Marek Ast (PiS):

Panie pośle, absolutnie jestem za jawnością życia publicznego, jeżeli chodzi o polityków, ale również i sędziów.

Generalnie nie znam uzasadnienia tego orzeczenia TK, ale jego konsekwencją właściwie powinny być wnioski składane przez inne grupy objęte obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych, bo tam też w znacznym zakresie ujawniamy swoje dane osobowe. Gdyby więc po prostu taki wniosek wpłynął do TK, to zapewne... W tej chwili trudno jest mi też jako kandydatowi mówić o ewentualnych przyszłych wnioskach. Natomiast tutaj sprawa jest rozstrzygnięta. Możemy oczywiście zgadzać się z tym orzeczeniem albo się z nim nie zgadzać, natomiast jest ono obowiązujące. Konsekwencją tego orzeczenia będzie właściwie brak szerokiego dostępu do oświadczeń majątkowych sędziów sądów powszechnych i SN.

Jeżeli chodzi natomiast o drugą kwestię, to przede wszystkim KRS może oczywiście kierować wnioski do TK w zakresie, który jest objęty jej właściwością, czyli w sprawach związanych z niezależnością sądów i niezawisłością sędziów. Uważam jednak, że może też to robić w trochę szerszym zakresie, związanym generalnie z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. Jeśli zaś chodzi o wnioski dotyczące orzeczeń TSUE, które są wydawane jakby ponad kompetencjami tego trybunału, bo odnoszą się do spraw, które traktatowo nie zostały przekazane do właściwości Unii Europejskiej, to jest w moim przekonaniu jak najbardziej uzasadniona kompetencja KRS. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy w takim razie do wyrażenia opinii.

Poseł Tomasz Zimoch (niez.):

Przepraszam bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dyskusja jest już zamknięta, panie pośle.

Poseł Tomasz Zimoch (niez.):

Ale nie było odpowiedzi na pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Kto jest...

Poseł Tomasz Zimoch (niez.):

Panie przewodniczący, to nie były odpowiedzi na pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dobrze. Szanowni państwo, kto jest za pozytywnym...

Poseł Tomasz Zimoch (niez.):

Panie przewodniczący, ale...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Panie pośle, bardzo proszę...

Poseł Michał Woś (PiS):

Proszę nie przeszkadzać.

Poseł Tomasz Zimoch (niez.):

Nie było odpowiedzi na pytania. Proszę o głos.

Posel Michał Wójcik (PiS):

To były słabe pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dobrze.

Posel Michał Woś (PiS):

Nie słuchał pan odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Szanowni państwo, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku w sprawie wyboru pana profesora Artura Kotowskiego?

Posel Tomasz Zimoch (niez.):

Ani jeden, ani drugi kandydat nie odpowiedział na pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Posel Tomasz Zimoch (niez.):

To po co w ogóle opiniujemy?

Posel Michał Woś (PiS):

Jeszcze chwilka.

Posel Tomasz Zimoch (niez.):

Przecież to jest kpina, co pan robi, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Panie pośle, mam prośbę. Proszę się pohamować i zagłosować, dobrze?

Posel Tomasz Zimoch (niez.):

To jest kpina, co pan robi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Dziękuję bardzo.

Panie pośle, jestem spokojny. Nie sprowokuje mnie pan, panie pośle.

Kto się wstrzymał? Czy wszyscy zdążyli zagłosować? Dziękuję bardzo.

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 31 posłów. Za – 13, przeciw – 17, wstrzymała się 1 osoba. Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała wniosek negatywnie.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku w sprawie wyboru pana Marka Asta na stanowisko sędziego TK? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy zdążyli zagłosować? Dziękuję.

Bardzo proszę o podanie wyników. Głosowało 31 posłów. Za – 13, przeciw – 17, wstrzymała się 1 osoba. Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała wniosek negatywnie.

Stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek obrad w tym zakresie.

Aha, jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Pan poseł Jaskulski?

Posel Patryk Jaskulski (KO):

Zgadzam się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050):

Panie pośle, dziękuję bardzo. Tak jest, do obydwu panów.

Zamykam posiedzenie Komisji. Widzimy się za cztery minutki. Będzie drugie posiedzenie Komisji, panie pośle.